

تاریخچه و ارزیابی سرقفلی و حقوق تجاری در ایران History and Evaluating Goodwill and Commercial Rights in Iran

مسعود عابدزاده

عضو کانون کارشناسان رسمی دادگستری خراسان رضوی
کارشناس ارشد مهندسی و مدیریت ساخت از دانشگاه امیر کبیر تهران
آدرس پست الکترونیک: en.m.abedzadeh@gmail.com

چکیده

از سال ۱۳۱۷ واژه های سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت در قوانین تجاری ایران با عناوین مختلف ظهور یافته است. و یکی از مفاهیم پیچیده در مباحث حقوقی و کارشناسان رسمی دادگستری رشته عمران و نقشه برداری می باشد. در این مقاله سعی شده است مباحث حقوقی در حد آشنایی ذکر شود. و بیشتر مطالب با ذکر مثال های عملی به نحوه محاسبه این دو حق با عنایت به قوانین موجود و معتبر در ایران پرداخته شود. آنچه مسلم است به مانند نگرش قضایی که قضات را در مباحث مختلف و تفاسیر از قانون به گروه اکثریت و اقلیت تقسیم کرده است. در مباحث کارشناسی هم سعی شده است از دیدگاه کارشناسان مختلف استفاده شود. هدف بنده از این پژوهش و تحقیق یافتن ارزیابی عملی این دو حق " سرقفلی و حق کسب و پیشه و تجارت " بوده است. در ابتدا با تعریف مفاهیم و ذکر تاریخچه قوانین قبل و بعد انقلاب جایگاه این دو حق را در قوانین ایران بر شمردم. و در ادامه تحقیق با ارائه چک لیست عوامل موثر در بوجود آمدن این دو حق با ذکر مثال های عددی سعی شده است تا حدودی روش محاسبه را برای کارشناسان رسمی دادگستری رشته راه و ساختمان و نقشه برداری روشن تر نمایم. در انتها با ورود به مباحث تحلیل اقتصادی سعی شده است به صورت خلاصه با عنایت به بند های قانون سال ۱۳۵۶ و ۱۳۷۶ محاسبه این دو حق فرموله شود. و با ذکر مثال هایی روش ارزیابی علمی و عملی برای وحدت رویه در بین کارشناسان ارائه گردد.

واژگان کلیدی: سرقفلی، حق کسب و پیشه و تجارت، ارزیابی، تحلیل اقتصادی